

16. Έστω συνάρτηση f συνεχής στο διάστημα $[-3,3]$ για την οποία ισχύει $x^2 + f^2(x) = 9$ για κάθε $x \in [-3,3]$.

α. Να βρείτε τις ρίζες της εξίσωσης $f(x) = 0$

β. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(-3,3)$

γ. Να βρείτε τον τύπο της f αν $f(0) = -3$

16. α) Για κάθε $x \in [-3,3]$ ισχύει $f^2(x) = 9 - x^2$ (1)

Είναι: $f(x) = 0 \Leftrightarrow f^2(x) = 0$ και από την (1) : $9 - x^2 = 0 \Leftrightarrow x = 3$ ή $x = -3$.

Επομένως οι ρίζες της $f(x) = 0$ στο $[-3,3]$ είναι μόνο οι αριθμοί -3 και 3 .

β) Υποθέτουμε ότι η συνάρτηση f δεν διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(-3,3)$.

Τότε υπάρχουν $x_1, x_2 \in (-3,3)$ με $x_1 < x_2$ ώστε τα $f(x_1), f(x_2)$ να είναι ετερόσημοι αριθμοί. Η f είναι συνεχής στο $[x_1, x_2] \subseteq [-3,3]$, $f(x_1) \cdot f(x_2) < 0$

άρα ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του θ. Bolzano στο $[x_1, x_2] \subseteq [-3,3]$.

Επομένως υπάρχει $\theta \in (x_1, x_2)$ ώστε $f(\theta) = 0$. Στην (1) για $x = \theta$ είναι:

$$f^2(\theta) = 9 - \theta^2 \Leftrightarrow 9 - \theta^2 = 0 \Leftrightarrow \theta^2 = 9 \Leftrightarrow \theta = 3 \text{ ή } \theta = -3 \text{ άτοπο διότι}$$

$\theta \in (x_1, x_2) \subseteq (-3,3)$. Άρα η f διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(-3,3)$.

γ) Η f είναι συνεχής και διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(-3,3)$, $f(0) = -3$

άρα $f(x) < 0$ για κάθε $x \in (-3,3)$.

Από την (1) είναι $f^2(x) = 9 - x^2 \Leftrightarrow |f(x)| = \sqrt{9 - x^2} \Leftrightarrow$

$$-f(x) = \sqrt{9 - x^2} \Leftrightarrow f(x) = -\sqrt{9 - x^2} \text{ για κάθε } x \in (0,3).$$

Όμως $f(-3) = f(3) = 0$ οπότε $f(x) = -\sqrt{9 - x^2}$ για κάθε $x \in [-3,3]$.

18. Να βρείτε τη συνεχή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f^2(x) - 2f(x) = x^2 - 2x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \text{ και } f(3) = -1$$

$$f^2(x) - 2f(x) = x^2 - 2x \Leftrightarrow$$

$$f^2(x) - x^2 - 2f(x) + 2x = 0 \Leftrightarrow$$

$$(f(x) - x)(f(x) + x) - 2(f(x) - x) = 0 \Leftrightarrow$$

$$(f(x) - x)(f(x) + x - 2) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} f(x) - x = 0 \\ f(x) + x - 2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} f(x) = x \\ f(x) = 2 - x \end{cases}$$

Επειδή $f(3) = -1$ ο τύπος της συνάρτησης είναι:

$$f(x) = 2 - x$$

21. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \ln x + \frac{x-1}{x}, x > 0$.

α. Να μελετήσετε την f ως προς την μονοτονία.

β. Να βρείτε το σύνολο τιμών της

γ. Να λύσετε την εξίσωση $x \ln x = 1 - x$

δ. Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικό $\theta \in (a, \beta), a > 1$ τέτοιο ώστε

$$f^3(\theta) = f(a)f(\beta)f\left(\frac{a+\beta}{2}\right)$$

21.α) Είναι $f(x) = \ln x + \frac{x-1}{x} \Leftrightarrow f(x) = \ln x + 1 - \frac{1}{x}$. Εύκολα αποδεικνύε-

ται ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

β) Είναι $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -\infty, \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, άρα

$$f(A) \stackrel{f \nearrow}{=} \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (-\infty, +\infty).$$

$$\gamma) x \ln x = 1 - x \Leftrightarrow \ln x = \frac{1-x}{x} \Leftrightarrow \ln x + \frac{x-1}{x} = 0 \Leftrightarrow f(x) = f(1) \stackrel{f \uparrow}{\Leftrightarrow} x = 1.$$

$$\delta) 1 < a < \frac{a+\beta}{2} < \beta \stackrel{f \nearrow}{\Leftrightarrow} 0 = f(1) < f(a) < f\left(\frac{a+\beta}{2}\right) < f(\beta).$$

Έστω $g(x) = f^3(x) - f(a)f(\beta)f\left(\frac{a+\beta}{2}\right), x \in [a, \beta]$. Έχουμε:

- $g(\alpha) = f^3(\alpha) - f(\alpha)f(\beta)f\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right) = \underset{>0}{f(\alpha)} \left(f^2(\alpha) - f(\beta)f\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right) \right) < 0,$

(είναι $f(\alpha) < f(\beta)$, $f(\alpha) < f\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right)$ οπότε με πολλαπλασιασμό κατά μέλη

έχουμε: $f^2(\alpha) - f(\beta)f\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right) < 0$).

- $g(\beta) = f^3(\beta) - f(\alpha)f\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right)f(\beta) = \underset{>0}{f(\beta)} \left(f^2(\beta) - f(\alpha)f\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right) \right) > 0,$

οπότε $g(\alpha)g(\beta) < 0$.

Η g συνεχής, στο $[\alpha, \beta]$ οπότε ισχύουν οι υποθέσεις του θεωρήματος Bolzano

άρα υπάρχει $\theta \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε $g(\theta) = 0 \Leftrightarrow f^2(\theta) = f(\alpha)f(\beta)$.

Η f είναι γνησίως αύξουσα οπότε είναι 1-1 άρα το ξ είναι μοναδικό.